

Μηδενική ρύπανση: η έκθεση της Επιτροπής δείχνει ότι πρέπει να γίνουν μεγαλύτερες προσπάθειες για την αντιμετώπιση της νιτρορρύπανσης των υδάτων

Βρυξέλλες, 11 Οκτωβρίου 2021

Η τελευταία [έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας για τη νιτρορρύπανση](#) (με βάση στοιχεία για την περίοδο 2016-2019) προειδοποιεί ότι τα νιτρικά ιόντα προκαλούν ακόμη σοβαρή ρύπανση στα ύδατα της ΕΕ. Οι υπερβολικές τιμές νιτρικών στα ύδατα είναι επιζήμιες τόσο για την ανθρώπινη υγεία όσο και για τα οικοσυστήματα, καθώς προκαλούν εξάντληση του οξυγόνου και ευτροφισμό. Όταν οι εθνικές αρχές και οι γεωργοί καθάρισαν τα ύδατα, αυτό είχε θετικό αντίκτυπο στην παροχή πόσιμου νερού και στη βιοποικιλότητα, καθώς και σε τομείς που εξαρτώνται από αυτά, όπως είναι η αλιεία και ο τουρισμός. Ωστόσο, η υπερβολική χρήση λιπασμάτων παραμένει πρόβλημα σε πολλά μέρη της ΕΕ.

Ο κ. Βιργκίνιους **Σινκέβιτσιους**, επίτροπος Περιβάλλοντος, Ωκεανών και Αλιείας, δήλωσε σχετικά: «*Η εφαρμογή της οδηγίας για τη νιτρορρύπανση κατά τα τελευταία 30 έτη έχει αναμφίβολα βελτιώσει την ποιότητα των υδάτων στο σύνολο της ΕΕ. Διαπιστώνουμε επίσης ότι οι ουσιαστικές προσπάθειες για τη μετάβαση σε βιώσιμες μεθόδους αποδίδουν καρπούς. Παρόλα αυτά, ο ρυθμός της μετάβασης αυτής δεν επαρκεί για να προληφθούν οι ζημιές στην ανθρώπινη υγεία και για να προστατευτούν τα ευαίσθητα οικοσυστήματα. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία χρειάζεται να αναλάβουμε αμέσως κατεπείγουσα δράση για να δημιουργήσουμε μια βιώσιμη γεωργία και να προστατεύσουμε τα πολύτιμα αποθέματα υδάτων μας.*»

Οι συγκεντρώσεις νιτρικών ιόντων σημείωσαν πτώση τόσο στα επιφανειακά όσο και στα υπόγεια ύδατα στην ΕΕ σε σύγκριση με την κατάσταση πριν από την έκδοση της οδηγίας για τη νιτρορρύπανση το 1991. Ωστόσο, η νέα έκθεση αποκαλύπτει ότι κατά την τελευταία δεκαετία ελάχιστη πρόοδος έχει σημειωθεί και η νιτρορρύπανση γεωργικής προέλευσης αποτελεί ακόμη αιτία σοβαρής ανησυχίας σε πολλά κράτη μέλη.

Κατά τα έτη 2016-2019 στο σύνολο των κρατών μελών το 14,1% των υπόγειων υδάτων υπερβαίνει ακόμη το όριο συγκέντρωσης σε νιτρικά ιόντα που έχει καθοριστεί για το πόσιμο νερό. Σύμφωνα με τα ευρήματα της έκθεσης στα ύδατα στα οποία παρατηρείται το φαινόμενο του ευτροφισμού στην ΕΕ συγκαταλέγονται το 81% των θαλάσσιων, το 31% των παράκτιων υδάτων και το 36% των ποταμών και το 32% των λιμνών.

Η Επιτροπή θα αναλάβει δράση για τη βελτίωση της συμμόρφωσης με την οδηγία για τη νιτρορρύπανση, κάτι που αποτελεί προϋπόθεση για την επίτευξη του στόχου της [Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας](#) σχετικά με τη μείωση των απωλειών θρεπτικών ουσιών κατά τουλάχιστον 50% έως το 2030. Για τον σκοπό αυτό πρέπει να ληφθούν ενισχυμένα μέτρα στα περισσότερα κράτη μέλη σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

Σε γενικές γραμμές η ποιότητα των εθνικών προγραμμάτων δράσης έχει βελτιωθεί, αλλά σε πολλές περιπτώσεις τα ισχύοντα μέτρα δεν είναι επαρκώς αποτελεσματικά για την καταπολέμηση της ρύπανσης σε περιοχές στις οποίες έχει αυξηθεί η πίεση που ασκεί ο τομέας της γεωργίας. Επίσης, οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής πρέπει να λαμβάνονται καλύτερα υπόψη σε εθνικό επίπεδο για την αντιμετώπιση της νιτρορρύπανσης.

Το Βέλγιο, η Τσεχική Δημοκρατία, η Δανία, η Γερμανία, η Φινλανδία, η Ουγγαρία, η Λετονία, το Λουξεμβούργο, η Μάλτα, οι Κάτω Χώρες, η Πολωνία και η Ισπανία αντιμετωπίζουν τις μεγαλύτερες προκλήσεις λόγω της νιτρορρύπανσης από τη γεωργία. Στη Βουλγαρία, την Κύπρο, την Εσθονία, τη Γαλλία, την Ιταλία, την Πορτογαλία και τη Ρουμανία εντοπίζονται επίσης εστίες στις οποίες η νιτρορρύπανση χρήζει άμεσης μείωσης.

Ιστορικό

Παρά το ότι το άζωτο αποτελεί θρεπτικό συστατικό ζωτικής σημασίας που επιτρέπει στα φυτά και στις καλλιέργειες να αναπτυχθούν, οι υψηλές συγκεντρώσεις του στα ύδατα είναι επιζήμιες για τον άνθρωπο και τη φύση. Τα νιτρικά ιόντα από την κοπριά και τα ανόργανα λιπάσματα αποτελούν μείζονα πηγή ρύπανσης των υδάτων στην Ευρώπη εδώ και δεκαετίες. Περίπου το ήμισυ του αζώτου στα

λιπάσματα και την κοπριά που διασπείρονται στην Ευρώπη χάνεται στο περιβάλλον. Σε οικονομικούς όρους αυτό σημαίνει ότι οι γεωργοί χάνουν δυνητικά οφέλη της τάξης των 13 έως 65 δισεκατομμυρίων ευρώ ετησίως.

Τα νιτρικά ιόντα θέτουν σε κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία, ιδίως λόγω της ρύπανσης του πόσιμου νερού. Αυτό έχει επίσης σημαντικές οικονομικές επιπτώσεις στον καθαρισμό του νερού για ανθρώπινη κατανάλωση και στις κοινότητες που εξαρτώνται από τα ύδατα που έχουν υποστεί ρύπανση, όπως οι τομείς της αλιείας και του τουρισμού. Το συνολικό περιβαλλοντικό κόστος από το σύνολο των απωλειών δραστικού αζώτου στην Ευρώπη εκτιμάται σε 70-320 δισ. ευρώ ετησίως, πολύ περισσότερο από το κόστος που συνεπάγεται η μείωση της ρύπανσης στην πηγή.

Η στρατηγική [«Από το αγρόκτημα στο πιάτο»](#) και η στρατηγική για τη [βιοποικιλότητα](#) αποτελούν βασικές πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και θέτουν τον στόχο για την κατά 50% μείωση των απωλειών θρεπτικών ουσιών έως το 2030. Αυτό κρίνεται ότι θα επιτευχθεί κυρίως με την πλήρη εφαρμογή και επιβολή της σχετικής περιβαλλοντικής και κλιματικής νομοθεσίας. Κύριο ρόλο στο πλαίσιο αυτό παίζει η [οδηγία για τη νιτρορρύπανση](#). Η οδηγία αυτή αποτελεί σημαντικό εργαλείο για την επίτευξη του στόχου της [οδηγίας-πλαίσιου για τα ύδατα](#) όσον αφορά την καλή χημική και οικολογική κατάσταση όλων των υδάτινων σωμάτων το αργότερο έως το 2027. Η οδηγία καθορίζει ορισμένα μέτρα που οφείλουν να εφαρμόζουν τα κράτη μέλη.

Το [σχέδιο δράσης για μηδενική ρύπανση](#), το οποίο αποσκοπεί στη μείωση της ρύπανσης του αέρα, των υδάτων και του εδάφους σε επίπεδα που δεν θεωρούνται πλέον επιβλαβή για την υγεία και τα φυσικά οικοσυστήματα έως το 2050, θα συμβάλει επίσης στη μείωση της νιτρορρύπανσης.

Για περισσότερες πληροφορίες

[Ερωτήσεις και απαντήσεις](#) σχετικά με την οδηγία για την νιτρορρύπανση

[Έκθεση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας για τη νιτρορρύπανση για την περίοδο 2016-2019](#)

[Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που συνοδεύει την εφαρμογή της οδηγίας για τη νιτρορρύπανση για την περίοδο 2016-2019](#)

[Διαδικτυακό πρόγραμμα προβολής](#) σχετικά με την ποιότητα των υδάτων και τη γεωργία στην ΕΕ

IP/21/5109

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Tim McPHIE](#) (+ 32 2 295 86 02)

[Daniela STOYCHEVA](#) (+32 2 295 36 64)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)